

OBZOR

Informační časopis *OBCE TMAŇ*

Ročník XXXVI.

Červen 2024

Číslo 6/2024 (412)

**Jak červen teplem září,
takový bude i měsíc září...**

stará česká pranostika

Z HISTORIE OBCE

Historia magistra vitae

Historie je učitelka života ... celá slavná věta zní v originále takto: *Historia est testis temporum, lux veritatis, vita memoriae, magistra vitae, nuntia vetustatis* – a v českém překladu: **Historie je svědectvím času, světlem pravdy, životem paměti, učitelkou života, zvěstovatelkou dávných dob.** Podívejme se v roce 2024 na historii Tmaň z tohoto pohledu a připomeňme si každý měsíc nějakou událost ze života Tmaň, Lounína, Slavík či Havlíčkova Mlýna a v jejím odkazu hledejme nápady, myšlenky a poučení pro úspěšné pokračování v díle předcházejících generací, díky jimž je dnes Tmaň dobré místo k bydlení. Tmaň si to určitě zaslouží ...

Tmaňská větev rodu Trmalů z Toušic (2)

Po smrti Havla Trmala z Toušic a na Tmani, s nímž jsme se blíže seznámili v první části našeho vypravování, vložili do desek zemských jeho kšaft. Havel si předem vyžádal potvrzení krále, že může se svými dědičnými statky volně disponovat. Pak ve své poslední vůli důkladně¹ a rozvázně určuje, jak má být jeho statek rozdělen mezi manželku a děti. Ponořme se do úplného a nezkráceného znění starodávného textu poslední vůle Havla Trmala, jak je uvedena v DZV 21 E 10:

„My, Ferdinand, z boží milosti volený římský císař, pro všechny doby rozmnožitel říše, uherský, český, dalmatský a chorvatský král, Infant v Hispanii (král Španělský), arcikníže rakouský, markrabě moravský lucemburské a slezské kníže a lužické markrabě ... Oznamujeme tímto listem všem, že jsme poníženež prošeni od slovutného **Havla Trmala z Taussicz a na Tmani**, věrného našeho milého, abychom jemu list náš mocný dáti ráčili, na kterémž by všecek i všelijaký statek svůj, kterýžkoli má a míti bude, poručiti a držeti mohl. K jehožto pokorné prosbě nakloněni jsouce a s dobrým rozmyslem naším, jistým vědomím, mocí královskou v Čechách, svolili jsme k tomu a tímto listem svolujeme, vůli naši jistou a moc plnou též Havlovi Trmalovi dávající a toho dopouštějící, aby on všecken a všelijaký statek svůj mohovitý a nemohovitý, dědičný nebo zápisný, který má nebo ještě míti bude, bez statkuov lenních a manských, kterýž napadové nám spravedlivě náležejí, odkázati neb poručiti mohl, a moc měl, ze zdravého života, nebo na smrtelný posteli, komuž se jemu kolivěk a kdykolivěk zdáti a líbiti bude a také aby mohl a moc měl zdělati poručníky statku svého děti svých, kteříž se jemu užitečně zdáti a viděti budou, a to bez naší, budoucích našich králů českých i jiných všech lidí všelijaké překážky: však to přece listem pod svou pečeti a tří nebo čtyř panuov, neb dobrých urozených lidí pečeti na svědomí, kteréžto porřízení, dání, odkázání, též poručníkuov zdělání statku svrchu jmenovaného Havla Trmala tak, jak se svrchu píše, tolikéž má moci a pevnosti míti, jak by to deskami zemskými a utvrzeno bylo bez umenšení. Protož přikazujem vyšším i menším ouředníkům desk zemských král. Českého nynějším i budoucím věrným našim milým, kdož kolivěk od nadepsaného Havla Trmala a neb od poručníkuov jeho požádání budete, abyste tento kšaft a porřízení, kteréž by statkem svým na tento náš mocný list císařský udělal, jej v desky zemské i s tímto listem vložiti a rozkázali bez zmatků a všelijaké odporosti, jinače nikoliv načiníce. K tomu na svědomí pečeť naši císařskou k tomuto listu přivěsiti jsme rozkázali, dán na hradě našem Pražském ve středu po sv.

---

¹ Tmaňská čítanka – VIII. díl – Knihy o Tmani, strana 519-523.

Mikuláši leta Božího 1558 a království našich římského ..., uherského třicátého druhého a českého třicátého třetího.

Joachym de Nova
Dono S.R.Boemiae

Ferdinand m.p.
Cancella

S. Heldl m.p.

Ve jménu svaté a nedílné Trojice, jednoho Pána Boha všemocného, spasitele našeho požehnaného. Amen.

Testament Havla Trmala z Toušic a na Tmani (DZV 21 E XI):

Já, **Havel Trmal z Taussicz a na Tmani**, vyznávám tímto listem mým kšaftovním, tu když čten neb slyšán bude, jakož nám obdarování listem zvláštním mocným na pergameně, na pořízení statku mého, kteréhož mi Pán Bůh z milosti své svaté dopřítí ráčil, od nejjasnějšího knížete pána Ferdinanda voleného Římského císaře, pro všechny časy rozmnožitele říše, uherského, českého, dalmatského krále, Infanta v Hispanii, arciknížete rakouského, markraběte moravského, lucemburského a slezského knížete, lužického markrabí a pána milostivého tak jakož týž list mocný od jeho císařské milosti, jakožto krále Českého, pečeti vysutou, to vše v sobě plněji ukazují svědci a zavírá, kteréžto jeho císařské milosti listu, datum jest na hradě Pražském ve středu po sv. Mikuláši (6. července) leta od narození syna Božího 1558, protož s dobrým rozmyslem a zdravou pamětí dobrovolně, rozumu zdravého užívaje, prohlídaje k tomu, kterak věk lidského pokolení krátký a co nebezpečnosti na tomto světě jest a čas hodiny smrti od Pána Boha každému člověku položen jest, takže žádný zdravým svým jist a bezpečen není, a kteroužto věc já dnem a nocí na paměti maje, nechťice k tomu, pokud by na vůli mé bylo, aby po smrti mé statek a zboží mé kteréhož mi milý Pán Bůh z milosti své dle vůle své svaté obdařivše mě s tím poručiti ráčil, jací svárové, různice, nevůle a soudové vzniknouti a být měly a zvláště znamenám čas toho nebezpečného věku v němž lidé ode dne hynou a z tohoto krásného světa na onen věčnej se berou, kterak nic jistého nemám před sebou jak smrt a v nevědomosti nám ostává hodina smrti. Vedle téhož Mti císařské obdarování na týž mocný list císařský, jakožto krále Českého mocí tohoto listu sebe kšaftováním o všem všelijakém statku a zboží svém dědičném, zápisném o všem o mohovitém i nemohovitém, buď ten na listech zápisných, majestátech, klenotech, hotových peněz, svrscích, nábytcích a načemžekoliv a kdekoliv a jakými by jmény jmenován a vyhledán býti mohl, kteréž mám a neb ještě do smrti míti budu, taktó řídím a po smrti své kšaftuji, poručím a míti chci: Poněvadž jsou Bohuslav a Václav synové moji, kteréž mi Plán Bůh s prvnější manželkou mou planí Kateřinou z Rohatecz dáti ráčil, let svých došli dospělých a po takovém dojití let dospělých Bohuslava, syna mého nejstaršího, na žádost jeho a na přímluvu některých pánův a přátel svých jeho jsem od sebe i jiných synů svých i bratří jeho dílem spravedlivým z statku svého oddělil, jakž smlouva spečetěna, takového oddělení mezi mnou a jím učiněna a do desk zemských vložena jest, i jeho Bohuslava syna mého, týmiž deskami zemskými k té smlouvě přiznání to v sobě obsahuje a zavírá, toho se při tom beze všeho provinění (a do desk zemských vloženo) zůstavuje: A tak on Bohuslav, syn můj, již žádného dílu a práva v statku mém s jinými syny mími a bratřími svými mimo tu vejše dotčenou smlouv a oddělení mého nemá. Protože Václav syn můj druhý s prvnější manželkou mou, jestliže by mě živobytím přečkal, aby se ve všechem statek můj, kromě toho co níže položeno jest, čehož jsem k užívání manželce mé milé paní Johance z Mitrovic do smrti její, a neb do stavu změnění, k užívání zůstavil a zanechání po smrti mé uvázal. Kteréhožto statku nejdouce Václav syn můj v držení, aby jej spravoval s bázní Boží sobě i všem dítkám

mým, po mě pozůstalých, k dobrým a užitečným. Při tom s touto výminkou ihned po smrti mé, paní Johanka z Mitrovic, manželka má milá, bude se moci v ves celou Hlažovice, dvory kmetcí s platem, dvůr nový mocný poplužní v Chrastině, na gruntech hlážovských, též mlejn při té vsi Hlážovicích ostavený, dědinami, lukami, rybníky, porostlinami, háji v těch mezích a hranicích, jakž jsem toho sám v držení a užívání trhem a prodejem od pana Kunaty Pešíka vešel, ve všecky svršky a nábytky v témž dvoře Chrastině, kteréž na tomto toho času jsou a budou: stoly, almary, lože, cínové nádoby, mísy, talíře i dřevěné a cožkolivěk toho se tam najde a i to což hřebem přibito jest, též koňského pohlaví a byl-li by které hříbě i ta se tu nechati mají s nádobími, což k zapřažení náleží. Vozy okované čtyři se všemi k týmž vozům potřebami, pouty, branami. Krav dojných třidceti, jalového dobytka, jakožto volův, telat čtyřiceti, ovec: všecky, kteréž by tu při témž dvoře byly, slepice, husy též všechny i svině a vepře, též se vším obilím v stodolách, v stozích, na polích i s vosetím, se vším seny i votavami na lukách což na těch gruntech jest neb bude, což by se koli vyhledalo a našlo, to míti a toho jako svého vlastního má užívati s lidmi a platy ve vsi Hlažovicích osedlými i z těch gruntův zběhlými, bez překážky synů mých, leta majících, bude se moci uvazovati a uvážice se v to, bude moci držeti a toho všeho užívati jako svého vlastního. A jestliže by jak syn nebo synové mají leta mající, jakýmžkoli způsobem, budťo sami v ujmě své nebo nabídnutí lidském, chtěli by se tomu čemu na odpor postaviti, jakž té naděje do nich nejsem, tehdy tak v tom řídím a kšaftuji paní Johanka z Mitrovic, manželka má milá v ten všecken statek Hlažovický, jakž se nadpisuje se vším všelijakým v tom příslušenstvím, s jedním komorníkem Pražským od desk zemských, jej požádajíce, uvázala se toho do smrti své a neb do stavu změnění užívala. A kdyby Pán Bůh paní Johanku z Mitrovic, manželku mou milou prostředkem smrti z tohoto světa ráčil povolati a neb že by stav vdovský poměnila, tehdy syn anebo synové moji neoddělení, leta mající, v ten statek Hlažovský s jeho příslušenstvím, budou zase moci titěž i v ty se svršky všecky a jedním komorníkem Pražským uvázati a toho všeho přijmouti a držeti mají jako vlastního dědictví svého.

O dětech, jak svých let nemajících, kteréž mi Pán Bůh s paní Johankou z Mitrovic, manželkou mou dáti ráčil, aneb že bychom ještě na ten svět spolu zplodili, takto kšaftuji a řídím předkem a nejprve paní Johance z Mitrovic, manželce mé milé, dítky své všecky leta nedošlo, k opatrování a obraně, aby při ní jakožto při máteři zůstaly, poroučím a svěřuji, a v nějaké cti a chvále Pánu Bohu je vedouc, aby též mé dítky učiti dala a kdyby který z synů mých již přirůstal, tehdy s radou pánův a přátel, jí ode mě k radě přidaných, aby je obrátila a dala v místa poctivá a jí nad nimi, tímto kšaftem činím, přidavuje jí k radě mé milé pány a přáteli urozené:

pana Jana staršího Vratislava z Mitrovic a na Litni, jeho Mti císařské rady, pana Jana ml. Vratislava z Mitrovic a v Kníně, místokomorníka království Českého a pana Jiříka st. Vratislava od tůž z Mitrovic a v Aujezdě Drahouňově, jsa k nim té důvěrné naděje, že manželky mé milé, bude-li či toho potřeba, radou svou neopustí.

Anna, dcera má při paní Johance z Mitrovic, manželce mé, do vdání svého a dítky, kteréž by ještě snad Pán Bůh spolu dáti ráčil, aby jí poslušny byly, při ní zůstaly a jí se spravovaly a po jedné každé dceři z statku mého synové moji budou povinni po 200 kopách grošů českých a 25 kop grošů vejše a to těch kteréž jí, Anně, nebožtík dobré paměti pan Jan ml. Trmal z Toušic a v Králové Hradci kšaftem odkázal a já takové, jí peníze odkázané k sobě jsem přijal a se dvě loži šatů dobrých s kmentovými povlaky dáti a výpravu (výbavu) poctivou učiniti. A kdyby syn nebo synové moji, leta mající, v statek můj se uvázali, tehdy ihned povinni jsou a budou po jedné každý dceři mé a sestře své (pro každou dceru) paní Johance z Mitrovic, manželce mé milé, po 200 dvaceti pěti kopách grošů českých, šaty ložní dáti a moc její tak, aby toho pro snazší

vychování a na ně náklad užívala, do vdání je uvést. Však nestalo-li by se toho a oni, syn nebo synové moji, leta mající, že by s tím prodlévali aneb se toho zbraňovati chtěli, vydáním těch 225 kop grošů českých, k užívání paní Johanky z Mitrovic, manželky mé, na vychování a opatrování dcery nebo dcer mých, a to konečně ode smrti mé ve 13 nedělích, pořád sběhlých, tehdy ona má Johanka z Mitrovic, manželka má, bude se moci jedním komorníkem Pražským v ves celou Malkovy, též i v ves Novisky (Slavíky?), ve vsi Měňanech, což tu mám u dvorů kmetcích s platem a s plným panstvím uvázati a toho dotud a tak dlouhou užívat, jehož by se tomu zadosti nestalo. Než přišla-li by která k vdání z dcer mých, tehdy ona, paní Johanka z Mitrovic, manželka má jest a bude povinna těch 225 kop grošů českých, kteréž by od synů mých přijala k sobě, po jedné každé, věna jich (jejich) zase vydati. Také jsem manželce své milé, paní Johance z Mitrovic, z lásky manželské řetěz za 100 zlatých uherských (1 zlatý uherský – 35 grošů českých) dal a ona též jiný zlatý řetěz svůj v to, aby se jí žádný nevkládal. A tyto svršky často psané má, milá paní Johanka z Mitrovic, což jejího jest bez překážky synův mých, leta majících i jiného každého člověka, aby sobě ze Tmaně a z statku mého vzdala: předně vůz krytej s špejcharem (asi zásoby obilí, mouky), s nádobím (vybavení vozu), řemením na koně, truhlice vozové a k tomu polštáře kožené.

I na truhly své všecky a to což v nich jest, též se 4 loži šatů ložních pernatých, ta sobě vybrati bude moci a to jedno každé lože a dvě podušky býti mají a t třetí lože šatino povlečení na každé lože dvoje, jeho kmentové a druhé tenkého plátně, též také plátnem všech což jich koli jest, anebo bude, buďto tlustších nebo tenších, těch sobě pravou polovici, manželka má, vzíti bude moci. Tolikéž také tu ihned dcerám mým jedné každé se dvoje lože šatův ona, paní Johanka, manželka má, aby vzala a to svým opatrováním měla též se dvojím povlačením, jedním kmentovým a druhým z tenkého plátka a dětinské šaty ložní všecky což jich koli jest a neb bude před rukama.

Poněvadž ty dítky v opatrování jejím, paní Johanky, manželky mé, a při ní býti mají, aby k sobě též vzala. A jakož jsem dceři své Anně řetěz zlatej za 100 zlatých uherských dal, ten řetěz, aby při ní zůstal a jestliže by jak Pán Bůh dceru mou Annu aneb ještě kterou jinou dceru, kterouž by mi Pán Bůh s manželkou paní Johankou z Mitrovic dáti ráčil, prostředkem smrti z toho světa povolal, tehdy ten díl úmrlé aby připadl na bratří jich, syny mé ode mě neoddělené. A jestliže by dceři mé Anně, ano i těm dcerám, dali by mi Pán Bůh více kterou s paní Johankou z Mitrovic, manželkou mou milou, uděliti nedal, tehdy synové moji, aby to po mé smrti povinni byli vykonati aneb jedné každé šedesáté kop grošů českých na tokový kuní kožich, aby vydali, a to pod propadením pokut podesáté kop grošů českých. A však proto tím kožichem kuním aneb těmi šedesáti kopami grošů českých. Dokavadž by toho nevyplnili předse povinni budou. A poněvadž těch dítek mých, let nemajících, kteréž mi Pán Bůh s paní Johankou z Mitrovic, manželkou mou milou, dáti ráčil, několikero jest, kteréž jí jako mateři svěřuji a k opatrování po mé smrti do let jich dojíti, poroučím, aby tím náležitěji, dostatečněji opatření býti mohly.

Jelikož mám jeden tisíc kop grošů českých i s úrokem na to při urozeném panu Anamovi Slavatovi z Chlumu z Košumberku a na Cheštině Kostela (?) na kterouž by tu sumu mám jistotu listovní s rukojměni a s polouletím na před věděti dáním, kteréhož to listu na papíře jsou psán rukojmové na téhož plana Adamce Slavatu, urozený pán Jindřich Slavatů z Chlumů a z Košumberka a na Košumberce a pán Albrecht Slavata odtůž z Chlumů a z Košumberka a na klášteře Podsázavským, kteréhož listu datum jest od narození syna Božího léta tisícího pětistého sedmdesátého osmého v pátek po památce svatého Pavla, takového tisíce kop grošův českých aby paní Johanka z Mitrovic, manželka má milá, toliko úrokem z též sumy na vychování a opatrování

těch dítek do let dojití nejmladšího z dětí mých a neb do stavu změnění hned po smrti mé aby užívati mohla a užívala. A pakli by se manželce mé milé, paní Johance, vidělo a pánům přátelům mým, jej k radě přidaným, za dobré se uznalo, aby ten tisíc kop grošů českých od pana Adamce Slavaty vyzdvižen byl i zachovávajíc se podle listu znění a jak za obyčej jest, bude moci manželka má, těch tisíc kop grošů českých vyzdvihnouti a jinam k užívání, kde by se jí za dobré vidělo, pod úrok na vychovávání sirotkův obdarovati. Však kdyby děti moje všickni let došli aneb paní Johanka z Mitrovic, manželka má, že by stav svůj proměnila, tehdy ten tisíc kop grošů českých má přidávek na syny mé, ode mě neoddělené, živé pozůstalé, rovným právem a na podíl jednostejně a ona paní Johanka z Mitrovic, manželka má, bude povinna to tak opatřiti a zajistiti, aby těch tisíc kop grošů českých přišel, aby ho volně dostati a k němu přijíti mohli, kteréž b v statek můj Tmaň po smrti mé vkročily a jeho držení vešly. A při tom též tímto kšaftem mým, syny mé leta mající, zavazuji, aby z každé várky, když by si v pivovaře Tmaňském vařiti dali, do živnosti (za života) a neb do stavu změnění manželky mé, paní Johanky z Mitrovic, půl větele piva bílého a větel řídkého jí bez odporosti vydávali a kdyby, jak oni synové moji těm (povinnostem) zadosti učiniti nechtěli, tehdy pokuty aby paní Johance z Mitrovic, manželce mé, propadli 20 kop grošů českých, a těch ona paní Johanka, manželka má milá, bude se moci na synech mých dosouditi a té pokuty na nich dobývati tím vším způsobem a obyčajem vysutými (?), celý a dokonalý podle obyčeje a řádu Zemského a notule (?) kanceláře Pražské. Však proti tomu krčmář, který by ve vsi Hlážovicích šenkoval a na krčmě byl, ten aby piva, bylať i jedná, ze Tmaň od synůch mých bral a šenkoval a odjinův odnikadž aby žádných piv k šenkování nebral. Jestli že by jak Pán Bůh všemohoucí, Václava, syna mého, leta majícího, prostředkem smrti z tohoto světa povolati ráčil, tehdy a to tímto kšaftem mým takto řídím a poroučím, aby manželka má, milá paní Johanka z Mitrovic aneb jmenovaní vešje páni přátelé mojí, tímto kšaftem k radě přidaní, ve všecek statek můj, což by koli po mě zůstalo uvázali a jej do let dojití nejstaršího syna mého spravovala, nejsou žádnému z toho statku počtem povinna. A při tom, manželky své milé, paní Johanky z Mitrovic a na mejch milejch pánů přátel, které jsem jí túto a v tomto kšaftu svém k radě přidal, s důvěrností prosím, když by syn můj neoddělenej, leta mající, vejduc v držení statku mého, po mé smrti, chtěl marně (marnivě) statek můj, sobě ke škodě a na ublížení dítek mých, leta nemajících, utráceti a mrhati, tehdy manželka má milá, paní Johanka z Mitrovic s pány přáteli svými, jej ode mě radě přidanými, budťo se všem nebo s jedním z nich, to na soud zemský aby vzesla a jich milosti pánův soudcův v tom na opatření žádala.

A když kolivěk Pán Bůh všemohoucí mě prostředkem smrti z tohoto světa povolati ráčí, tehdy duši svou milou, k jeho svaté milosti, v milostivou jeho ochranu a v jeho přesvaté ruce poroučím, prosíc a věříc silně, že pro hojnou zásluhu a nevěrné umučení syna svého nejmilejšího Krista Ježíše Pána a Spasitele našeho, odpustíc hříchy mé a nepravosti mé všecky, mě v počet volených svých milostivě přijíti (přijmouti) ráčí. A při tom toto sobě na posledy znamenitě tímto kšaftem svým vymíňuji a podle své vůle v moci své pozůstavuji, jestli že bych ještě kdy, nežli by mě Pán Bůh z tohoto světa povolati ráčil, po tomto kšaftu jinej kšaft učinil a jinak o statku mém řídil, tehdy tento kšaft můj aby žádné moci neměl a míti nemá, nežli podle mého posledního kšaftu, kterýž bych učinil, aby zůstalo. Tomu na svědomí a lepší jistotu toho, pečeť mou vlastní, jistým mým svědomím, dal jsem přitisknouti k tomuto kšaftu mému dobrovolně a pro dokonalejší všeho toho jistotu a svědomí, což se v tomto mém kšaftu píše a pokládá, dožádal jsem se urozených pana Zdeňka Otty z Losu a na Popovicích a pana Jana Ježovského z Lub a na Starém Kníně a pana Šebestiana Vratislava z Mitrovic,

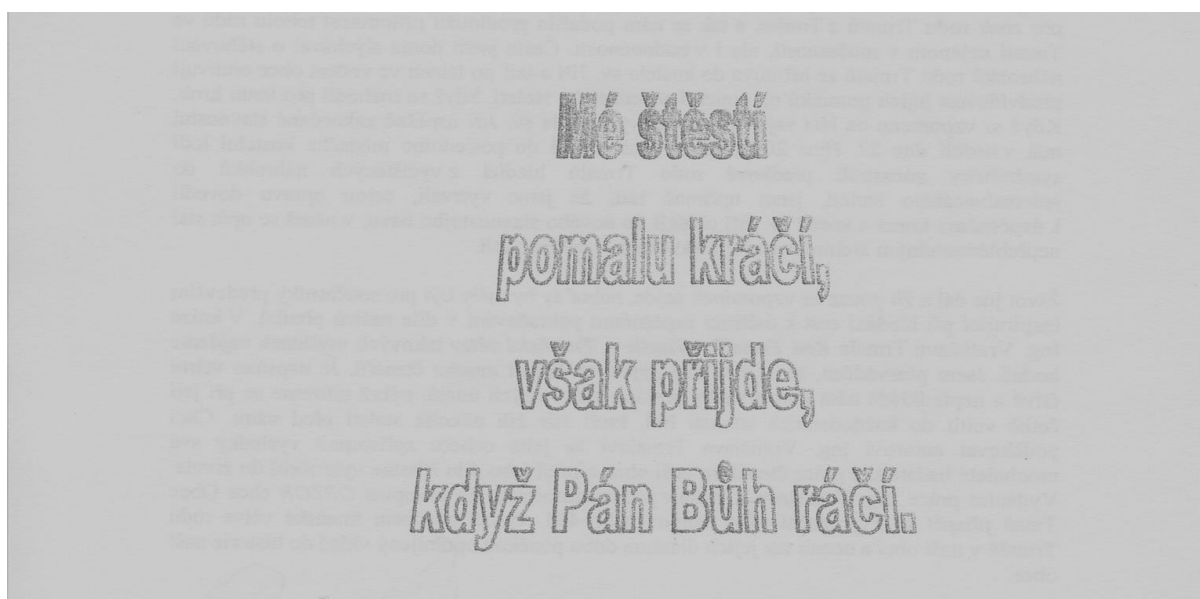
že dosvědčí, že jsou též také k tomuto kšaftu a pořízení mému pečeti své, podle mé, přitisknutí dali, avšak sobě a dědicům svým beze škody.

Jenž jest dán a psán leta od narození Pána a spasitele našeho Ježíše Krista tisícího pětistého vosumdesátého v středu den památný svatého mistra Jana Husi mučedníka Kristového (6. 7. 1580).

Je třeba si zvláště povšimnout datování kšaftu v den svatého mistra Jana Husi, svědčící o tom, že pisatel Havel Trmal z Toušic byl utrakvista (kališník). Katolická církev by nikdy nepřipustila, aby mistr Jan Hus byl uváděn jako svatý a mučedník Krista. Pro ně byl nenapravitelným kacířem.

V kšaftu je zajímavá zmínka vsi Novisky. Lze se domnívat, že jde o novou vísku, později nazývanou Slavíky, jak je v dalších zápisech pravidelně uváděno. Byla by to tedy první zmínka o Slavíkách. Dále je tu první zmínka o pivovaře ve Tmani. V zápise z roku 1554 se o něm nemluví. Byl tedy postaven v letech 1560-1580. v té době asi byla také založena chmelnice, o které se mluví v pozdějších zápisech. Pivo z tmaňského pivovaru musel povinně odebírat i krčmář z Lážovic.

Přestože byl Havel Trmal z Toušic a na Tmani nepochybně členem Jednoty bratrské a horlivým stoupencem přijímání pod obojí způsobou, byl současně i tolerantní k římskokatolickému náboženství, což dokazuje jeho druhý sňatek s Johankou Vratislavou z Mitrovic, která pocházela z katolického rodu Mitroviců. Ona sama mohla též přistoupit k Jednotě bratrské, to však není nikde doloženo.

Rodová deviza Trmalů z Toušic a na Tmani.

NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT V OBCI

Církev římskokatolická

Mše sv. se koná v červnu 2024 v obvyklém termínu – tzn. čtvrtou sobotu v měsíci, která připadá na sobotu 22. června 2024 v 16:30 hodin.

Aktuální ohlášky nebo informace o mších sv. a o životě v Římskokatolické farnosti Žebrák najdete na webových stránkách www.farnostzebrak.cz.

Nejbližším místem, kde mohou věřící z Tmaně a okolí navštívit v Římskokatolické farnosti Žebrák každou neděli v 8:00 hodin ráno a středu v 16:30 hodin odpoledne mši sv., je kostel Narození Panny Marie ve Zdicích.

autor Jaroslav Horáček

Církev československá husitská

Z dění v NO CČSH ve Tmani

V květnových měsících proběhlo mnoho krásných akcí ve Sboru Jiřího z Poděbrad i v okolních obcích, kterých jsme se mohli zúčastnit. Dne 1. května jsme se octli v Lbyrintu světa a ráji srdce, představení Richarda Pachmana podle díla Jana Amose Komenského. Rovněž jsme v tento den společně prožili oslavu 103. narozenin paní Marie Barbory Františky Štichové, která přijala pozvání na toto krásné představení. Gratulantů bylo mnoho, mezi prvními pan starosta obce Tmaň a herec Jan Přeučil. Z Berounského deníku: Paní Marie se dokáže sama o sebe postarat, všechno si pamatuje, je zdravá a ráda hraje karty. Jen hůře slyší, což jí ale díky naslouchátku vůbec nevádí. Dokonce ovládá i chytrý mobil. Její byt v době naší návštěvy zdobily dvě krásné kytice. „Jednu kytici jsem dostala od starosty Tmaně Jaromíra Frühlinga a 103 růží od Církve československé husitské a Klubu důchodců z Tmaně. Pozvali mě na divadelní představení Labyrint světa a ráj srdce, kam mě doprovodila vnučka. Paní farářka mi po skončení pogratalovala s hercem Janem Přeučilem,“ pochlubila se oslavenkyně, která se narodila 6. května 1921 v Praze.

Dne 8. května jsme přivítali ve Sboru na tradičním koncertu k připomenutí ukončení II. světové války skvělého kytaristu a skladatele pana Lukáše Sommera a hned o pár dní později se modlitebna opět rozezvučela hudbou při absolventském koncertu mladého a nadějného akordeonisty Štěpána Jíchy. Společně jsme také oslavili výročí zložení SDH Tmaň. Při dni jejich oslav se konal i Den otevřených dveří ve škole. Gratulujeme ke krásným a důstojným oslavám a přejeme další stovky let v nadšení a smysluplné práci. Bůh Vám žehnej.

V Koněprusích uspořádali naši členové ve spolupráci s obcí Koněprusy krásnou výstavu porcelánu, dále setkání u Vápenice. Děkujeme našim aktivním členům CČSH, ale i všem dalším, kdo konají pro radost a společné blaho mnoho dobrého a prospěšného, aby jim Bůh žehnal a dopřál jim pevné zdraví, chuť i elán v každém dni. Obec Suchomasty uspořádala krásnou poutní akci k vrácení zvonu do zvonice na Borku a rovněž zde jsme mohli být součástí bohubilé akce. Ve Všeradicích se konala oslava nového pivovarního zařízení a velká oslava byla též s požehnáním a přáním, které je tradiční v pivovarnictví Dej Bůh štěstí!

Děkujeme OÚ Tmaň, OÚ Chodouň, panu Josefovi Stehlíkovi, panu Miroslavu Lorenzovi (Kovošrot Zdice), panu Karlovi Feyburgovi (Stvebniny) a Vám, kteří jste podpořili svým darem, dobrovolným vstupným či pomocí s přípravou konání těchto nádherných kulturních akcí. Moc si Vaší pomoci vážíme. Děkujeme Diecézní radě za financování oprav a panu truhláři Miroslavu Stelšovskému za skvěle odvedené dílo.

Přejeme Všem Boží požehnání

BOHOSLUŽBY:

Pravidelně v každou neděli od 10:00 hodin v Domově Senlife a od 16:00 hodin ve Sboru Jiřího z Poděbrad ve Tmani.

Dne 7.6. 2024 se od 17:00 hodin otevře Sbor Jiřího z Poděbrad při Noci kostelů 2024.

Pozor! Změna času koncertu. Koncert Andreje Beneše a jeho žáků začíná od 18:30 (18:30- 19:00).

Dne 14.6. od 17:00 hodin Koncert kytarového kroužku Strunatci.

PŘÍPRAVY NA KŘEST, SVATBY PO PŘEDCHOZÍ DOMLUVĚ.

Kontakt: 602 766 899

autor Jana Šmardová

Z HISTORIE TMAŇĚ – 52. DÍL

Tmaňský místopis – část 7 – Západ 1

V tmaňském místopisu jsme zatím podrobněji proběhli jeho severní, jižní a východní okolí. Zbývá nám tedy část západní.

Mí předchůdci – páni kronikáři Zajíček, Dousek, Zach i současný Jarda Horáček toho bohužel o těchto místech moc nenapsali.

Přičtu-li k tomu problémy s digitálním zpracováním katastrální agendy z let kolem roku 2000, věřte mi, že zjišťovat potřebné údaje a sepsat dostatečně pravdivé místopisné povídání o těchto místech pro mě není procházka růžovým sadem.

Zdá se, že budu muset dnešní část rozdělit na dvě části a všechna potřebná data – zejména o Lounínu - sepsat v některém z příštích čísel Obzoru. Pochopitelně za předpokladu, že se mi podaří je někde sehnat. Pamětníci vymírají anebo zapomínají.

Uvidíme, zkusíme. Začneme opět od tmaňské školy a vezměme západ od jihu k severu.

1.) Tmaňská škola, náves, Veský rybník – místa již známá z předchozích dílů. Na konci rybníka se dejme doprava po cestě na Chodouň a osvěžme si postupně místa v jejím okolí již dříve zmíněná.

Po levé straně cesty **Dolní dvůr bývalého zámku** (na jeho rohu do roku 1965 s bývalou kanceláří Místního národního výboru, bývalým pivovarem (ukončení výroby v 1883)

později předělaným na lihovar (ukončení výroby 1947), a ještě později na hospodářské budovy, památkově chráněnou sladovnou - to vše dnes patří do soukromých rukou.

Na konci dvora – téměř proti konci rybníka po levé straně cesty otevřená **kůlna na skladování slámy**, za ní pole zvané **Za kůlnou**, **Pod Horou** a další pole s místopisným označením **Pod sady**.

Po pravé straně cesty kousek nad rybníkem **požární nádrž** (nejsem si jist její funkčností), **prostor pro výcvik hasičů**, **vodárna**, **Sázka**. Je zajímavé, že pole podél pravé strany cesty k Chodouni snad nikdy žádná místní pojmenování neměla – žádný z bývalých kronikářů o tom nepíše ani slovo; ani mně se ve starých mapách nepodařilo dosud nic najít.

Tolik asi zhruba repete k místům již dříve popsáním. V budovách dolního dvora bychom mohli uvést i některá jejich další využití, nejsou ale natolik podstatná, aby zde byla uváděna.

Pokud bychom pokračovali po cestě k Chodouni, dojdeme cca po 400 m k nově vybudované polní cestě na Lounín. Cesta je asi 2 roky stará, byla po obou stranách osázená třešněmi a končí na Louníně poblíž tamější **lípy milénia zasazené 1.1.2001**.

Název je jasný – **Třešňová alej (dnešní p.č. 921)**.

Budeme-li pokračovat ještě o cca 300 m dál, dojdeme ke křižovatce cest Tmaň – Lounín – Chodouň. Po levé straně máme les **Lejškov**, patřící již do málkovského katastru, napravo území zvané **Pod Lejškovem**, do něhož spadá i již dříve uvedený **rybník v Lukách (p.č. 864)**.

2.) Tmaňská škola, náves, sousoší U tří svatých:

odbočíme-li před sousoším U tří svatých vpravo dnešní ulicí nazvanou Nové sídliště, vezme, že tato část Tmaně mívala název **V koutě**. Patřily sem domy podél ulice rovnoběžné s břehem Veského rybníka počínaje na její levé straně domem čp. 34 (mimo jiné zde byla v 19. století v čp. 30 i první tmaňská škola). Poslední dům v této ulici patřil stejně jako některé pozemky západně od něj panu Stanislavu Karmazínovi a jeho manželce Marii - z toho vyplynul i jejich název – **Za Karmazínem** (dnešní p.č. 623)

Severně nad těmito pozemky bylo v roce 1983 vystavěno **Nové sídliště** – bytové sídliště s 54 byty, určenými (v souvislosti s tehdy uvažovanou výstavbou nové cementárny poblíž VČS) převážně pro zaměstnance VČS a KDC.

Nové sídliště (1983) na snímku Pavla Klinky

Konec ulice V koutě v roce 2003 krátce před dokončením jejího bezprašného povrchu

Sídliště bylo napojeno na stávající komunikaci dvěma novými spojkami – jednak z výše uvedené části **V koutě**, jednak odbočkou z tmaňské návsi v místě naproti hostinci U Boušků, kde dřív stával dům čp. 79 a v němž původně bydleli sourozenci Bedřich a Pavla Zítkovi.

Domek byl v 80. letech vykoupen, zbořen a na jeho místě byla vybudována druhá odbočka na Nové sídliště. Tady si nemohu odpuštit malou zmínku, která nepatří do místopisu, ale je určená hlavně pamětníkům, kteří jistě budou vědět, proč ji uvádím.

Málokdo ve Tmani ví, že pan Zítek byl varhaníkem v kostele sv. Jiří a že byl poměrně nadaným malířem samoukem – původní obraz svatého Jiří probodávajícího draka chrlícího oheň a síru na katolickou církev namalovaný na plechu a umístěný ve výklenku věže kostela sv. Jiří byl jeho dílem. V roce 1926 za něj od katolické církve dostal zapláceno 300 Kč, což tenkrát nebyl zrovna malý peníz.

Byl také autorem opony a kulis pro Dělnický divadelní spolek „Jiskra“, který před druhou světovou válkou po několik let ve Tmani působil v hostinci „U Pischlů“ (později U Steklých) v čp. 18. Bývalý kronikář pan Bohumil Dousek o tom píše v tmaňské kronice:

Zvláště opona byla nápadivě a vkusně vymalována v pěkné krajině (jako tmaňské), v dálce s horou Koukolovkou, dělník a dívka stáli v popředí a drželi rudý prapor s ruským (sovětským odznakem srpem, kladivem a pěticípu hvězdou). Ta dívka byla jeho sestrou a byla mu modelem. Opona tímto ozdobena budila pozornost, ale některým závistivcům byla „solí v očích“.

Obě spojky k Novému sídlišti mají dnes podle mapy rovněž název Nové sídliště. Dřívější pojmenování **V koutě** se z map jaksi kamsi úplně vytratilo.

3.) Křižovatka u školy, ulice K Lounínu.

Ulice k Lounínu se po necelých 200 m dělí. Jednak pokračuje ve směru k Lounínu; ulice odbočující vpravo má název Na Boru.

3a) Budeme-li pokračovat na Lounín, dojdeme k lesu po její pravé straně. Lesík není příliš velký, ale tvoří jakýsi spojovací prvek mezi Tmaní a Lounínem. Má odedávna název **Višňovka (dnešní parcelní číslo 872)**. Kdysi na jeho místě stával višňový sad, ale ovoci se zde údajně nedařilo, a tak byl sad v roce 1890 zrušen.

Slovo **višňovka** se ve tmaňském místopisu vyskytuje hned třikrát. Kromě tohoto lesíku se v tmaňském místopisu objevují ještě další dvě místa obsahující totéž slovo. Obě dvě nesou jméno po svých bývalých majitelích.

Tou první je **Houbova višňovka**, o které jsem se zmínil již ve 46. povídání o historii Tmaně (respektive ve 2. místopisném povídání Obzoru v prosinci loňského roku, tou druhou **višňovka Kozlerova** ležící na jižní straně **Hory**, o níž jsem psal ve 48. dílu povídání o Tmaní (respektive ve čtvrtém místopisném obzorovém povídání v únoru roku letošního). Na obou již dávno žádné višně prakticky nerostou. A ani jedna z nich nemá s touhle dnešní, o níž jsem mimochodem už také psal v loňském prosincovém Obzoru, nic společného.

Višňovka bývala za mého mládí krásným lesem, plným borovic a mladých doubků.

Škoda, že se o ní nedá stejně mluvit i dnes. Dalo by se říci, že vše začalo „vynikajícím“ nápadem nějakého „vynikajícího“ mozku - zřídit někdy v sedmdesátých letech ve **Višňovce** slepičárnu JZD. Nápad byl bohužel realizován, ale v poměrně krátké době zde byl konstatován nedostatek vody a objevily se i další zádrhele, znamenající její brzký konec. Dodnes však můžeme betonové zbytky základů slepičárny ve Višňovce spatřit.

Souběžně se silnicí na Lounín vede **Višňovkou** lesní cesta, kolem níž kdysi rostla spousta hnědých klouzků, cesta, kde jsme jako kluci pořádali sprintérské závody i jiné sportovní kratochvíle. Dodnes je poměrně dobře schůdná a láká k procházce.

Běžte se tam podívat, ale neunáhlete se a lesní cestu neopouštějte. Dívejte se z ní raději jenom kolem sebe. Cesta, která se na svém konci krátce před Lounínem vrací na silnici je fajn, ale její okolí je zarostlé hustým křovím a různými nálety, kterými byste se museli obtížně prodírat - nedoporučuji to zkoušet.

Lesní cesta ve Višňovce

Někdy kolem roku 2000 se na obci uvažovalo o tom, že by z Višňovky mohl být vytvořen jakýsi lesopark, jakási odpočinková zóna pro Tmaň i Lounín. Bohužel nebyly tenkrát peníze. Údajně prý byl pro tento účel zpracován i jakýsi projekt, který bude možná ještě někde uložen na obecním úřadu.

Co říkáte, nestálo by za to podívat se po tomto projektu? Ze Hříště je to do Višňovky blízko, z Boru je to blízko, z Lounína je to blízko, z novostaveb kolem Travnatky je to blízko, z nového sídliště je to blízko! A les patří obci, takže by se nemusel kupovat. A nějaká ta pětka by se snad mohla najít.

Pole pod Višňovkou na levé straně cesty snad také nikdy žádný místopisný název neměla. Hledal jsem, nenašel jsem. Ani páni bývalí kronikáři o tomto místě nic nepíšou. My jsme jim říkali jednoduše – **pod Višňovkou** a každý hned věděl, kde to je...

Cestou ze Tmaně k **Višňovce** jsem zapomněl na jedno další místo, dnes už neexistující.

Asi 100 m, možná jen o pár metrů víc bývala před Višňovkou po pravé straně cesty **Vykopávka**, místo všech možných dětských i mládežnických pubertálních her.

Poměrně malý plácek (cca 40 x 20 m, možná o něco málo větší), asi z poloviny osázený švestkami, místo, kam se chodívalo pro písek (nevím už k jakému účelu, ale právě odtud pramenil název **Vykopávka**), místo, kde se dalo lyžovat i sáňkovat, hrát na schovávanou, místo, kde se dalo hrát na vojáky, místo, kam jsme chodili chytat chrousty, místo, kam se chodilo randit, prostě univerzál.

Dnes je – stejně jako celé jeho okolí zastavěné a je na něm vystavěný pěkný rodinný domek.

Na levé fotografii asi z roku 1940 vidíte dvě fešandy – vlevo moje teta, vpravo maminka. V levé části snímku je za nimi vidět Vykopávka, jak vypadala prakticky až do roku 2007, na pravém snímku je dům, postavený dnes zhruba na jejím místě.

3b. Pokud bychom ještě ve Tmani u domu číslo 66 odbočili doprava ulicí **Na boru**, dojdeme k nejmladší tmaňské ulici, pojmenované **Travnatka (nové p.č.121/10)**.

Na stejné místo můžeme dojít i od školy, pokud půjdeme ke Sboru Jiřího z Poděbrad a odbočíme doleva ulicí Budovatelů.

Její název zřejmě vzešel z toho, že byla původně travnatá. Oficiálně pojmenována byla teprve v době, kdy se začalo uvažovat o výstavbě na Boru. Nikdy předtím jsem tento název neslyšel, nikde se o něm v minulosti nepíše. Nicméně ulici bylo třeba pojmenovat, dnešní název se vžil, kolem cesty vznikla nová tmaňská čtvrť – proč jí tedy tak neříkat.

Dnes zastavěné polnosti mezi levou stranou Travnatky a Višňovkou nesou příhodný místopisný název **Za Višňovkou**, trojúhelník polí vymezený pravou stranou Travnatky, silnicí z Lounína ke Křižatkům a polní cestou ke sběrnému dvoru má název **Za borem**.

Snímek je ze září 2007, dnes jeho okolí vypadá podstatně jinak.

Po přechodu okresní silnice na Beroun pokračuje Travnatka jako polní cesta (už bez svého honosného názvu) dále západním směrem ke Zdicům. Po její pravé straně – na pozemku místně označovaném **Nad humny** leží i bývalá **Houbova višňovka (p.č. 926/3)**, o níž už jsem psal v místopisných povídkách několikrát.

Cesta vede k známému místu **Ve Světicích** (dnes občas nazývanému také **V lipkách**) (**parcelní čísla 1006 a 1007**), zde se napojuje na červenou turistickou stezku vedoucí v jednom směru ke zdickému nádraží, ve druhém pak přes Lounín, Málkov a Želkovice až do Neumětel. V dřívějších dobách se této TS říkávalo **Dálnice** a pro Tmaňáky a zejména pro Lounínské bývala nejvhodnější cestou z obou obcí do Zdic. Důvod byl jednoduchý – mezi Zdicemi, Lounínem a Tmaní nikdy neexistovala autobusová doprava, vlastní auto měl málokdo a pěší putování dálnicí bylo podstatně kratší než po silnici.

O místě ve Světicích se traduje, že v dobách morových epidemií zde byli pohřbíváni lounínští zemřelí. Kronikář obce František Zajíček zkazku o této události popsal takto:

*„Když byl v Čechách mor, tu vymřeli v Louníně téměř všichni obyvatelé. A tyto mrtvolky musil jediný v obci zbylý Žid pochovávat, poněvadž tu nikoho nebylo a nosil je na **Světiště** (dnes Ve Světicích tam říkají), kdež starý kříž označoval místo odpočinku oněch obyvatelů. Když kříž sešel, vyměněn jiným, který když bleskem byl rozbit, nahrazen litým, který tam podnes stojí.*

Nacházeli prý zde i kostry v sedě pochovaných a klenuté hroby. Jediný občan z moru zbylý přezván na jméno Skála, poněvadž to předržel.“

Pokusil jsem se zjistit, kdy to asi bylo, ale žádný z mně známých pramenů časový údaj neuvádí. Zkusil jsem se k němu dostat přes historii rodu Skalů, o které se už přece jen něco najít dá, a vyšlo mi, že se tato událost mohla stát v letech 1520 – 1521. Možná se mýlím, možná mám pravdu, kdo ví?

Železný kříž zde stojí, v roce 2018 zde byla vysazena pamětní lípa ke stému výročí vzniku Československé republiky, k lípě byl dovezen velký vápencový kámen s označovací štítkem události, jsou zde pořádány větší či menší sešlosti k různým významným datům. Jenom mě tak trochu mrzí dnes poměrně často používaná záměna názvu místa - **V lipkách** namísto **ve Světicích** – mám takový pocit, že je tím poněkud znevažována památka zdejších pohřbených.

Světlice (V lipkách)

Tolik tedy pro dnešek o západním okolí Tmaň a Lounína.

V místopisném povídání pana řidičího Douska z roku 1974 se v okolí Lounína vyskytuje 48 názvů, agenda kolem nich – zejména v okolí Lounína - je bohužel poměrně strohá.

U mnoha z nich chybí parcelní čísla a pokud jsou uvedena, v současné době už neplatí, u dalších pro změnu chybí historická povídání o tom, proč se tam tak říká.

Bohumil Dousek udělal při zpracovávání své zprávy o tmaňském a lounínském místopisu obrovský kus práce – zejména u místopisu tmaňského. Vezmeme-li v úvahu tehdejší technické možnosti, musíme smeknout. Měl sice výhodu, že si toho hodně pamatoval a že žil mezi pamětníky, od kterých se mohl spoustu věcí dozvědět, což je náš současný handicap, ale znamenalo to chodit, vyptávat se, dávat vše do souvislostí, zjišťovat parcelní čísla a vše zapisovat. Nesnadné, obdivuhodné, jak už jsem napsal: „Klobouk dolů!“

U jeho následníků je třeba ocenit, že jeho zprávu vždy po 20 – 25 letech znovu pustili do oběhu a tak se přičinili o to, že neupadla v zapomnění. I když ji de facto jenom opsali i s jejími případnými překlepy a nedostatky. Díky jim i za to.

Některé z uvedených názvů ze zprávy Bohumila Douska jsem uvedl v dnešním povídání, s některými mi pomohl Jindra Bartoníček z Lounína, něco postupně nacházím ve starých mapách, něco mám rozpracováno, něco je pořád záhadou.

Uvítám každou pomoc s informacemi o místech dosud v Obzoru nezveřejněných.

O něco níže uvádím jejich soupis včetně starých parcelních čísel a poznámek, ve zprávě Bohumila Douska uvedených.

Pokud budete o kterémkoliv z těchto míst **cokoliv** vědět, zavolejte mi na telefon 604 464 000 nebo podejte zprávu na obecní úřad.

Každá rada dobrá!!! Dá-li Pánbůh a vy všichni, kteří poradíte, budeme příště snad o něco chytřejší.

Díky! Franta

Za zahradou – staré parcelní číslo 30 – blízko pozemku je zahrada
U dubíčku – SPČ 216 – v blízkosti rostly malé doušky
Ve viničkách - SPČ 304 – rostly zde malé stromky – viničky
Na stráni – SPČ 310 - pole je ve svahu
V hlinkách – SPČ 318, 356/2 – je zde hlinitá půda, kterou si brali lidé pro domácnost
V chrástkách – SPČ 391/1 – nezjištěno
Toka , V toce – SPČ 394 - prohlubeň mezi poli, kudy při deštích protéká voda
Na Studeném – SPČ 399 – pozemek nedaleko vrchu Studený
U lísky – SPČ 440/2 – na okraji pole rostly lísky
V struhách – SPČ 459, 460 – pozemky měly stružky, kudy odtékala voda
U studánky – SPČ 481 - nedaleko vytékala voda z pole - studánka
U pecí – SPČ 509, 510, 513 – nedaleko silnice měli vápeníci pece na vápno
Hořejší – Dolejší u Málkov - SPČ 561, 562 – dva pozemky, jeden nahoře, druhý dole
Pod kopcem – SPČ 565 – v blízkosti pozemku byl malý kopec
Za Smržem, za Hřibalem - SPČ 571, 369/1 - pozemky pojmenované po svých majitelích
U zahrádky – SPČ 583 – vedle pozemku byly malé zahrádky
Na skalce – SPČ 646, 701 – pastviny, nedaleko je skalka
Pod skalkou – SPČ 670 - cesta vede podle malé skalky
Pod skalkou – SPČ 670 – cesta vede podle malé skalky
U vlčí jámy – SPČ 687/2 – pozemek má četné dolíky – jámy
Kotlinovka – SPČ chybí – občan tohoto jména si vytesal ve břehu díru v níž bydlel
Lesík – SPČ chybí – malý lesíček nad silnicí ke Zdicům, patřil majiteli Zajíčkoví
Na dlouhým – SPČ chybí - podélné pole až k lesu Studený - končí až u jeho svahu
Na soudném – SPČ chybí – majitelé políček se často soudili
Na žebříku – SPČ chybí – malá políčka tvoří stupínky podobné žebříku
Pod bezinou – SPČ chybí – nezjištěno
Sosníček, U sosníčku – SPČ chybí – les, ve kterém převládají sosny
U plaňky – SPČ chybí – v cípu nad lesem stojí plaňka – odtud název
U Svobodových višňů – SPČ chybí - majitel tohoto jména měl v těchto místech višně
V koutě – SPČ chybí – pole jdou do cípu, jako sevřená – tvoří kout
V náklích – SPČ chybí - nezjištěno
V neckách – SPČ chybí – stěny pozemků tvoří tvar necek

autor František Procházka

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA TMAŇ

Vážení čtenáři,
bohatou fotodokumentaci k níže popisovaným akcím a aktuální informace naleznete na webových stránkách – www.skola-tman.cz

Mgr. Táňa Dvořáková – ředitelka ZŠ a MŠ Tmaň

Základní škola

Ve čtvrtek 9. května k nám do školy, do čtvrté a páté třídy, zavítala paní policistka s besedou o správném chování a následky při porušení trestního práva. Přednáška byla pro žáky velice zajímavá a přínosná, dozvěděli se spoustu nových informací.

V jedinečné atmosféře středověkého hradu Točnick se naši čtvrťáci seznámili s pravěkými řemesly a některá si mohli i vyzkoušet.

V rámci dnu otevřených dveří byla možnost shlédnout projekt IV. třídy – rozhovor s osobností naší obce, s farářkou Janou Koulovou Šmardovou.

V páté třídě vrcholily přípravy na den otevřených dveří formou projektového dne, kdy děti vytvářely za pomoci stavebnice Lego, jak bude vypadat škola budoucnosti podle jejich představ. Práce je moc bavila a výsledek byl skvělý.

V pondělí 13. května se žáci V. třídy zúčastnili okresního kola dopravní soutěže v Berouně, kde soutěžili ve čtyřech disciplínách – zdravotně, všeobecné testy, jízda zručnosti a jízda na dopravním hřišti. Celkově byla účast veliká, soupeři silní. Žáci se ani tak nezalekli a odvezli si domů, do školy, 10. místo.

V úterý 14. května se uskutečnilo v naší obci vítání občánků, kde byli slavnostně přivítáni naši nejmenší spoluobčané. Tento krásný den, jim zpříjemnily recitačním pásmem žákyně naší školy.

Ve středu 15. května se oba třetí ročníky společně se čtvrtým a pátým ročníkem vydaly na exkurzi do Koněpruských jeskyň. Zde se rozdělily na dvě skupiny. Jedna skupina absolvovala nejprve prohlídku jeskyní, která se dětem moc líbila. Druhá skupina žáků se odebrala do infocentra, kde pro ně byl připraven program. Žáci zde objevovali zkameněliny, zkoušeli různé pokusy a hráli si. Poté se obě skupiny vyměnily. Třetí částí programu bylo hledání zkamenělin pomocí rozbíjení kamenů a pečlivého hledání. Nakonec si mohli některé artefakty odnést domů. Celkově se program všem moc líbil.

V sobotu 18. 5. 2024 proběhl v naší škole od 10 do 14 hodin Den otevřených dveří. Chtěli bychom poděkovat všem návštěvníkům za účast, která byla opravdu veliká. Děkujeme za opravdu velice milé, příjemné a vřelé setkání s celou řadou bývalých zaměstnanců, žáků, zástupců spolků, které spolupracují se školou. Přišli se k nám podívat a načerpat atmosféru do nového školního roku i budoucí prvňáčci a jejich rodiče i prarodiče. Bylo možné si prohlédnout učebny, herny, školní jídelnu a ostatní prostory školní budovy, kde byly vystaveny fotografie z uplynulých let i ze současného dění školy. Vystaveny byly i projekty a zveřejněny soutěže žáků

z letošního školního roku. Příjemným zastavením bylo i místo s občerstvením, za které děkujeme našim paním kuchařkám.

V pondělí 20. 5. 2024 se zástupci jednotlivých tříd zúčastnili regionální soutěže EVVO v Karlštejně. Téma této soutěže byl Český kras. Děti plnily různé úkoly, za které dostávaly body. Naše škola si vedla velice dobře a umístila se na 2. místě. Děti dostaly diplom, drobné dárky nejen pro sebe, ale i pro školu. Gratulujeme všem.

Dne 27. 5. se žáci ze II., III., IV., a V. třídy zúčastnili druhého ročníku Hála Cupu. Žáci soutěžili v kategoriích A a B, přičemž mladší žáci (kategorie A) vybojovali 3. místo a starší žáci (kategorie B) vybojovali 6. místo. Počasí nám přálo, hrálo se pěkně a celkově se celý turnaj moc povedl.

V pátek 31. května navštívili žáci pátého ročníku Českou národní banku v Praze. V rámci projektového dne se zúčastnili tohoto skvělého vzdělávacího programu pod vedením odborných pracovníků ČNB. Seznámili se se vznikem, historií, vývojem a současností našeho centrálního bankovníctví, české měny a prohlédli si trezor, potěžkali si zlatou cihlu a vyfotili se s vysokohmotnostní mincí. Mohli se přesvědčit o různých ochranných prvcích našich bankovek. Za svoji aktivitu dostali nakonec drobné odměny.

kolktiv ZŠ Tmaň

Mateřská škola

Květen u nás ve školce

Máme tu další měsíc a s ním i ohlédnutí za tím, co se u nás v květnu ve školce událo.

Na začátku května za námi přijel vycvičený pes Eda, který nás zaujal tím, že vždy vše chytí a proběhl podle plánu.

Když nám vyšlo počasí, trávili jsme hodně času venku, stavěli jsme tunely, jezdili na kole, koloběžce a pozorovali jsme přírodu.

Dne 18. května se konal Den otevřených dveří ZŠ a MŠ Tmaň. Svou návštěvou nás poctili lidé, kteří ve školce pracovali, navštěvovali ji, ale i ti, kteří do školky ještě chodí. Také se na nás přišly podívat děti, které do školky v září nastoupí, přišly si školku omrknout a prozkoumat třídy, hračky a stavebnice. Děkujeme všem, kteří nás poctili svou návštěvou a nechali nám krásné vzpomínky a obrázky v naší kronice

Ve školce jsme si povídali o zvířátkách a květinách a při té příležitosti jsme navštívili tmaňské zahradnictví, kde jsme se podívali na neobvyklé stromy, květiny a na zvířátka.

A třešinkou na dortu máme návštěvu berounského hasičské záchrané stanice. Děti si prohlédly auta, vyzkoušely si hasičské obleky, rukavice a helmy. Největší radost měly, když si vyzkoušely stříkat z hasičské hadice. Moc jsme si návštěvu u hasičů užili.

kolektiv ZŠ Tmaň

Z DĚNÍ V OBCI

Z DŮVODU ŠPATNÉ PŘEDPOVĚDI POČASÍ

ZMĚNA TERMÍNU !

DĚTSKÝ DEN

9. ČERVNA 2024

TMAŇ
FOTBALOVÉ HRŠTĚ

PROGRAM

9:00 - 11:00 soutěžní dopoledne s odměnou

OD 15:00 odpoledne plné zábavy

taneční vystoupení, skákací hrad, táborák,
ukázka práce záchranných složek, malování
na obličej, tetování a další

SDH

Ohlédnutí za květnovými oslavami...

V letošním roce uplyne již 120. let od založení tmaňského hasičského sboru. Zároveň je to již 111. let od doby, kdy byl založen hasičský sbor na Louníně. Je již tradicí u takových výročí uspořádat ve Tmani oslavy. Letos byl u této příležitosti vybrán termín sobota 18. května. V tento den dopoledne se sešli členové místního sboru a pozvaní hosté v Kulturním domě ve Tmani, kde byly oslavy zahájeny Slavnostní schůzí. Zde zazněly zprávy o historii hasičských sborů Tmaně i Lounína. Z úst starosty sboru zazněla slova o současné činnosti sboru a také o současné i bývalé požární technice. Následovalo předání vyznamenání členům sboru, uděleny byly Čestná uznání SDH, Čestná uznání OSH, Medaile za příkladnou práci či Medaile za zásluhy. Oceněni byli taktéž dlouholetí členové sboru Medailí či stužkou za věrnost. Výbor sboru ocenil dlouholetou práci některých současných i bývalých funkcionářů sboru. Předány byly také Pamětní listy místním organizacím. Z rukou zástupců Okresního sdružení hasičů převzal starosta sboru Čestné uznání OSH tmaňskému sboru dobrovolných hasičů za aktivní činnost. Dalším bodem programu schůze byla diskuze v rámci níž promluvili přítomní hosté - zástupci obce, místních spolků TJ VČS Tmaň a MS Hora Tmaň, zástupkyně Církve československé husitské, zástupci Okresního sdružení hasičů Beroun a SDH Suchomasty.

Poté přednesl starosta sboru slova na závěr schůze, po kterých následoval oběd a volná zábava. Členové sboru i hosté pak měli možnost prohlédnout si výstavu o historii sborů v přístavbě kulturního domu. Výstava byla od 13 hodin otevřena taktéž pro veřejnost.

Ve 14 hodin proběhlo před hasičskou zbrojnicí slavnostní předání nového hasičského dopravního automobilu, který byl obcí Tmaň pořízen pro jednotku SDH Tmaň s finančním příspěvím Středočeského kraje. Velitel jednotky převzal z rukou místostarosty obce klíče od vozu. Následovalo žehnání vozu farářem římskokatolické církve, po kterém ještě pronesla řeč paní Jana Šmardová za Církev československou husitskou. Na závěr strojník jednotky vůz vyzkoušel symbolickým nastartováním a probliknutím majáků.

Ve 14:30 byl přistaven autobus, kterým se hasiči i občané z řad veřejnosti přepravili na náves na Louníně. Zde byla možnost prohlédnout si lounínskou zbrojnicí, která za příspěví obce Tmaň prošla v letošním roce rekonstrukcí. V 15 hodin nastoupili hasiči před pomníkem padlých, kde po proslovu mladí hasiči za doprovodu hudby položili věnec k uctění památky.

Následně se vydal průvod směrem do Tmaně. Průvod doprovázela i dechová kapela. Ve Tmani u pomníku obětí první a druhé světové války se následně průvod zastavil. Zde byly proneseny proslovy a dále pak za doprovodu hudby položen mladými hasiči věnec k uctění památky. Průvod dále pokračoval až k hasičské zbrojnici ve Tmani. Zde po zaznění státní hymny byl průvod ukončen. Přítomní si po ukončení průvodu mohli při drobném občerstvení a doprovodu dechové hudby prohlédnout hasičskou zbrojnicí včetně hasičské techniky.

Před šestou hodinou vyrazila hasičská auta od hasičárny směr areál za požární nádrží. Zde bylo nachystáno posezení pro členy sboru i širokou veřejnost. Za hojně účasti občanů tak náš sbor ukončil celodenní program oslav. Po celý den nám přálo počasí a tak mohl být uskutečněn celý program.

V závěru mého ohlédnutí nesmím zapomenout na poděkování.

Děkujeme starostovi obce a zaměstnancům obce za podporu při přípravách a realizaci těchto oslav, taktéž děkujeme obci Tmaň za finanční podporu.

Děkujeme všem ochotným lidem, co nám s realizací oslav pomohli. I této pomoci si velice vážíme.

Děkujeme také všem občanům, kteří nás během oslav přišli podpořit a věřím, že i za 10 let se budeme moci setkat u příležitosti tradičních oslav výročí založení našeho sboru.

Sportovní činnost SDH

V sobotu 11. května se naše družstva mužů a žen zúčastnila Okrskové soutěže v Bykoši. Jedná se o lokální postupovou soutěž ve štafetě a požárním útoku. Této soutěže se mohou účastnit sbory Tmaň, Bykoš, Suchomasty, Koněprusy a Vinařice, které tvoří okrsek Suchomasty. Z každé kategorie pak postupuje vítěz do Okresní soutěže. V kategorii muži soutěžila družstva Tmaň, Bykoš, Suchomast a Vinařice. Po odběhnutých disciplínách bylo pořadí sborů následující: 1. Bykoš, 2. Tmaň, 3. Vinařice a 4. Suchomasty. V kategorii žen se této soutěže dlouhodobě účastní pouze naše družstvo, které odběhlo obě disciplíny, a tak mohlo okrsek Suchomasty zastupovat na Okresní soutěži ve Rpetech. Ta se konala 1. června, kdy bohužel celý den přšelo. Za nepřízně počasí všechna družstva žen odběhla štafetu a družstva mužů požární útoky, následně po poradě rozhodčích byla soutěž pro nezpůsobilost terénu ukončena. Počítaly se tak výsledky pouze z odběhnutých disciplín. Naše družstvo se umístilo na 6. místě z celkových 7 družstev žen.

V neděli 2. června se Okresní soutěže dorostu zúčastnily též naše dorostenky, a to v kategorii jednotlivci. Náš sbor zastoupila jedna dorostenka v kategorii střední dorostenky s umístěním 4. místo ze 4 zúčastněných a dále v kategorii starších dorostenek dvě děvčata s umístěním 2. a 3. místo z celkových 3 závodnic. Ačkoli nejsou výsledky úplně nejlepší je pro nás důležitá zejména účast a zkušenost z těchto závodů. Doufejme, že zkušenosti využijeme v příštích letech pro dosažení lepších výsledků.

autor Martina Ježková

SPORT

Čertíci mají své turnaje za sebou

Hned na začátek si budeme trochu protiřečit. Mladší žáky totiž čeká ještě dvojutkáni s týmem z Felbabky, a to o konečné 10. místo v okrese. Mladší žáci se v soutěži teprve rozkoukávají a vzhledem k tomu, že máme jeden z nejmladších týmů v této kategorii, tak podávají skvělé výkony a sbírají zkušenosti.

To starší příprava zářila a v jarní skupině nestačila jen na tým ze Žebráku a obsadila konečné druhé místo. Dařilo se hlavně střelecky, kdy se na jaře čertíci trefili do sítě soupeře 31x.

Mladší příprava se dostala do finálové skupiny a hrála s opravdu těžkými soupeři. Týmy ze Zdic, Cembritu, Komárova a Sváte byly nad naše síly. Na turnajích jsme je trápili, ale většinu zápasů nedotáhli do vítězného konce. I tak jsme si turnaje užili a v příští sezóně jim to oplátíme.

Naše nejmenší kategorie válela a u soupeřů budila respekt. Na turnajích padalo hodně gólů, které nedávali jen čertíci, ale i naše nejmenší čertice. Těší nás, že se tato kategorie rozrostla a v jednu chvíli běhalo po hřišti 20 miničertíků.

Do všech kategorií stále nabíráme nové hráčky a hráče. Pokud máte doma sportovkyni či sportovce, tak se přijďte podívat na naše tréninky a třeba vás zaujmeme na tolik, že budete mít doma taky čertíka. Nábor platí i pro rodiče. Pokud byste chtěli pomoci a stát se do budoucna trenérkou nebo trenérem, tak budeme moc rádi. Klub vám zajistí školící kurz, trenérské oblečení a radost a dobrý pocit při práci s dětmi.

Děkujeme trenérům, zástupcům obce, rodičům, sponzorům a všem přátelům tmaňského fotbalu.

autor Radek Nedvěď

INFO OBCE

Pohotovostní služby zubních lékařů

Pohotovostní služby zubních lékařů jsou v červnu 2024 zajišťovány na Berounsku a Hořovicku v době od 08:00 – 11:00 hodin takto:

Termín	Zubní lékař / adresa ordinace	Telefon
8.-9.6.2024	Dr. Davidová Petra Beroun, Třída Polit. Vězňů 40	775 595 704
15.-16.6.2024	Dr. Aušteda Josef Broumy 73	311 585 165
22.-23.6.2024	Dr. Zahrádková Michaela Beroun – Závodí, Pod Haldou 64	777 742 971
29.-30.6.2024	Dr. Zaytsev Dmitry Beroun, Havlíčkova 1732/3	727 836 818

Zahradnictví Tmaň, ul. Profesora Krbce 64

Prodejní doba v červnu 2024:

Pondělí až pátek 9:00 – 17:00 hodin
sobota: 9:00-12:00 hodin; neděle zavřeno

Pro vaši zahradu nabízíme široký sortiment menších či větších rostlin, květin, keřů a stromů, například: vřesovištní rostliny, trvalky, skalničky, azalky, rododendrony, kanadské borůvky, brusinky, okrasné trávy, okrasné keře a dřeviny, jehličnany. S výběrem rostlin pro vaše podmínky a stanoviště vám rádi poradíme. V našich školkách se zabýváme pěstováním jehličnatých a některých listnatých stromů, které používáme např. při rekultivacích.

V našem zahradnictví najdete též široký sortiment substrátů v různém balení od 20 do 75 l, například zahradnické substráty, substráty pro okrasné dřeviny, pro rododendrony a azalky aj., bílou rašelinu, drcenou kůru, mulčovací kůru.

Dále u nás můžete zakoupit zahradní náčiní, truhlíky, květináče, mísy, sezónní dekorace, keramiku, svíčky atd.

Další podrobnosti, včetně fotogalerie nabízených produktů, najdete na webových stránkách Zahradnictví Tmaň: www.zahradnictvitman.cz.

Přivítáme vás v příjemném prostředí plném skalek, jezírek s rybami a lekníny, můžete u nás tedy i příjemně relaxovat.

OBZOR – informační časopis Obce Tmaň.

Registrováno na Ministerstvu kultury ČR – evidenční číslo: MK ČR E 10531
Vydává Obecní úřad Tmaň, IČO: 00233901. Internetové stránky: www.obectman.cz.
Adresa redakce: Obecní úřad Tmaň, 267 21 Tmaň. E-mail: ou@obectman.cz.

Nepodepsané příspěvky připravil redakční kolektiv ve složení:

Frühling Jaromír, Vinšová Petra, Rysová Kateřina, Soukupová Jiřina.

Redakční uzávěrka vždy 20. na příští měsíc.

Toto číslo vyšlo 7.června 2024

Cena výtisku – 5,- Kč